

Seat No. : _____

XX-115

April-2013

M.A. (Sem.-IV)

Psychology : 507

(History of Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. (ક) ફોઈડના સંરચનાત્મક પ્રતિમાન તરીકે ઈડ, અહમ્ અને ઉપરી અહમ્ વિશે સમજાવો.

અથવા

ફોઈડના મનોવિશ્લેષણવાદની ટીકાઓ વર્ણવો.

(ખ) એડલરનો જીવનશૈલી અને સર્જનાત્મક શક્તિનો ખ્યાલ સમજાવો.

અથવા

યુંગના વિશ્લેષણાત્મક મનોવિજ્ઞાનના કોઈપણ બે પ્રદાન વર્ણવો.

૨. (ક) અન્ના ફોઈડનું પ્રદાન સમજાવો.

અથવા

હોર્ની દૃષ્ટિએ ચિંતા ઘટાડવાના ઉપાયો વર્ણવો.

(ખ) એરિકસનની મનોસામાજિક વિકાસની કોઈપણ બે અવસ્થા અને તેના વિકાસ અંગે વર્ણવો.

અથવા

મનોવિશ્લેષણવાદ અને નવ્યમનોવિશ્લેષણવાદ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

૩. (ક) માનવતાવાદી મનોવિજ્ઞાનની મુખ્ય વિશેષતાઓ ટૂંકમાં વર્ણવો.

અથવા

કાર્લ રોજર્સનો સ્વ ખ્યાલ સમજાવો.

(ખ) અસ્તિત્વવાદ મનોવૈજ્ઞાનિકોમાંથી કોઈપણ એકનું પ્રદાન વર્ણવો.

અથવા

માનવતાવાદી અને અસ્તિત્વવાદી મનોવિજ્ઞાન વચ્ચેની તુલના કરો.

૪. (ક) મેકડુગલના કોઈપણ એક યોગદાન વિશે સમજાવો.

અથવા

વુડવર્થના ગત્યાત્મક મનોવિજ્ઞાનના કોઈપણ બે ખ્યાલો સમજાવો.

(ખ) મનોવિજ્ઞાનના વિકાસમાં મદદરૂપ બાબતો અંગે સમજાવો.

અથવા

મનોવિજ્ઞાનનું ભવિષ્ય શું હશે અને કેવું હશે ? સમજાવો.

૫. એક-બે લીટીમાં ઉત્તર લખો :

(૧) ફ્રોઈડે મનના કેટલા અને કયા સ્તરો દર્શાવ્યા ?

(૨) મૂળવૃત્તિના કયા બે પ્રકારો છે ?

(૩) મનોલૈંગિક વિકાસની મુખ્યવસ્થા વિશે સમજાવો.

(૪) જન્મ ક્રમાંકનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?

(૫) યુંગના મતે મનોવૃત્તિના પ્રકારો દર્શાવો.

(૬) અડમ્ના મનોવિજ્ઞાનની શરૂઆત કોણે કરી ?

(૭) હોર્નીના મતે મૂળભૂત ચિંતાના ત્રણ તત્ત્વો દર્શાવો.

(૮) એરીક ફ્રોમના વ્યક્તિત્વના પ્રકારો લખો.

(૯) અસ્તિત્વવાદી મનોવિજ્ઞાને કયા સંપ્રદાયનો વિરોધ કર્યો અને શા માટે ?

(૧૦) મેસ્લોની જરૂરિયાતની શ્રેણીક્રમની આકૃતિ દોરો.

(૧૧) માનવતાવાદી અને અસ્તિત્વવાદી મનોવિજ્ઞાનની કોઈ એક તુલના લખો.

(૧૨) ધ્યેયપૂર્ણ વર્તનની કોઈ એક વિશિષ્ટતા વર્ણવો.

(૧૩) ગત્યાત્મક મનોવિજ્ઞાનનો ખ્યાલ કોણે આપ્યો છે ?

(૧૪) પૂર્વીય દેશોના મનોવિજ્ઞાનમાં કયા સિદ્ધાંતોનો પ્રભાવ છે ?

Seat No. : _____

XX-115

April-2013

M.A. (Sem.-IV)

Psychology : 507

(History of Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (a) Explain about Freud's structural model of Id, Ego and Super Ego.

OR

Describe criticisms of Freudian Psychoanalysis.

- (b) Explain Adler's concepts of life style and creative power.

OR

Describe any two contribution Yung's analytical psychology.

2. (a) Explain contribution of Anna Freud.

OR

Describe Horney's attempt of coping anxiety.

- (b) Describe any two psychosocial development of Erikson.

OR

Explain distinction between Psychoanalysis and Neo-Psychoanalysis.

3. (a) Describe major features of Humanistic psychology.

OR

Explain the concept of self given by Karl Rogers.

- (b) Describe contribution of any one existential psychologists.

OR

Explain comparison between Humanists and Existential psychology.

4. (a) Explain any one contribution of McDougal.

OR

Explain any two concepts of Woodworth's Dynamic Psychology.

(b) Explain which things is helpful in development of Psychology.

OR

Explain what and how is the future of psychology ?

5. Answer in **one** or **two** lines :

- (1) How many and which is the state of mind according to Freud ?
  - (2) Which is the two types of instinct ?
  - (3) Explain about oral stage of psychosexual development.
  - (4) Who gave the concept of birthorder ?
  - (5) Shows attitude according to Yung.
  - (6) Who began the ego psychology ?
  - (7) Which is the three elements of basic anxiety of Horney ?
  - (8) Write the personality types of Erich Fromm.
  - (9) Which school is opposite by existential psychology and why ?
  - (10) Draw the figure of Maslow's needs concept.
  - (11) Write any one comparison between Humanistic and Existential psychology.
  - (12) Describe any one characteristic of purposive behaviour.
  - (13) Who gave the concept of dynamic psychology ?
  - (14) Which theory influence on eastern country psychology ?
-